Głos Gminy Wilkowice

Poniżej prezentujemy archiwalny artykuł autorstwa Dr Krzysztof Filipek z *Głos Gminy Wilkowice* Rok 2025 nr 2 s. 3

Podsumowanie audytu zdarzeń związanych z przydatnością wody do spożycia wraz z analizą systemu zaopatrzenia w wodę obsługiwanego przez Spółkę Wodociągową w Wilkowicach ze szczególnym uwzględnieniem analizy wpływu zagrożeń mikrobiologicznych dla bezpieczeństwa dostaw wody dla mieszkańców

Informacje
W ostatnich kilku latach mieliśmy w gminie Wilkowice do czynienia z kilkoma sytuacjami, w których organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej podejmowały decyzje o braku albo warunkowej przydatności wody do spożycia. Decyzje takie podejmowane są, gdy w wodzie stwierdza się, niewielkie nawet, obecności zanieczyszczeń albo bakterii chorobotwórczych. Przepisy są bardzo restrykcyjne, dlatego też nawet niewielkie odstępstwa od razu powodują podejmowanie określonych działań.

Dla mieszkańców gminy Wilkowice wodę dostarczają od ponad 50 lat spółki wodociągowe, korzystając z posiadanych kilku ujęć wód podziemnych i powierzchniowych, Stacji Uzdatniania Wody, zbiornika retencyjnego, sieci magistralnej i kilkudziesięciu kilometrów sieci rozdzielczej. Woda surowa jest dodatkowo poddawana dezynfekcji przed podaniem do sieci. Jakość wody jest regularnie badana, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Tych kilka wydarzeń (po jednym w 2021, 2023 i 2024 roku) spowodowało, że Urząd Gminy w porozumieniu z władzami Spółki Wodociągowej w Wilkowicach zlecił wykonanie audytu, w ramach którego należało szczegółowo opisać omawiane przypadki oraz wskazać możliwe przyczyny zdarzeń, a także dokonać oceny działań Spółki w każdym aspekcie jej funkcjonowania. **Celem audytu było także przekazanie Gminie informacji w sprawie stanu bezpieczeństwa dostaw wody dla mieszkańców** oraz wskazanie Spółce Wodociągowej wytycznych dla dalszego, niezawodnego działania dla dobra mieszkańców.

Jako doświadczony ekspert z dziedziny zaopatrzenia w wodę, dokonałem wszechstronnej analizy omawianych zdarzeń oraz oceny działań podejmowanych przez władze Gminy i służby Spółki Wodociągowej. Na podstawie tej analizy ustalono ponad wszelką wątpliwość, że **w żadnym przypadku nie doszło do zagrożenia dla zdrowia lub życia mieszkańców**, a podejmowane działania informacyjne oraz działania zapewniające zastępcze źródła wody pozwoliły uniknąć istotnych uciążliwości w funkcjonowaniu mieszkańców gminy Wilkowice. Wszystkie działania były prowadzone pod nadzorem służb sanitarno-epidemiologicznych. Oczywiste jest, że nie były to sytuacje komfortowe i niektórzy z mieszkańców odczuli problemy wynikające z chwilowego braku możliwości korzystania z wody do picia, chociaż woda w kranie przez cały czas była, jednak ograniczone było korzystanie z niej, zwłaszcza do celów bezpośredniej konsumpcji.

Audyt wykazał, że główną przyczyną obniżenia jakości wody surowej były panujące warunki atmosferyczne, tj. okres suszy, po którym nastąpiły ulewne deszcze, co spowodowało przedostanie się zanieczyszczeń obecnych w terenie do potoku, albo w głąb ziemi w zlewni ujęć wód podziemnych. Ilość tych zanieczyszczeń skumulowała się w krótkich momentach, co spowodowało przeciążenie instalacji w Stacji Uzdatniania Wody. Mimo tego, że instalacje dezynfekujące, tj. dozowniki roztworu podchlorynu oraz lampy z promieniowaniem ultrafioletowym, usunęły większość bakterii, a filtry i system napowietrzania oczyściły wodę z zanieczyszczeń fizyko-chemicznych, pojedyncze zanieczyszczenia przedostały się do sieci, czemu sprzyjała dodatkowo panująca wysoka temperatura. Rutynowe badania kontrolne pozwoliły na wykrycie tych zanieczyszczeń i szybkie podjęcie działań naprawczych, polegających na zwiększonej dezynfekcji oraz płukaniu sieci. W trakcie całej procedury próbki wody pobierane były codziennie, co pozwoliło na stwierdzenie, kiedy woda była w pełni przydatna do spożycia. **Należy pamiętać, że mimo formalnego braku przydatności wody do spożycia, zanotowane wielkości zanieczyszczeń były bardzo niewielkie**, co potwierdzały konkretne wyniki badań laboratoryjnych (raporty pisemne). Dzięki dobrej współpracy władz Gminy ze Spółką Wodociągową oraz dzięki zaangażowaniu oddziałów Straży Pożarnej i wsparciu samochodu-cysterny z Wodociągów z Bielska-Białej, sytuacja została w każdym przypadku opanowana.

Przeprowadzony przy tej okazji przegląd funkcjonowania działalności Spółki Wodociągowej pozwolił na wskazanie pewnych niezbędnych działań w odniesieniu do zwiększenia skuteczności stacji uzdatniania wody, wdrożenia systemu wczesnego ostrzegania o pogorszonej jakości wody surowej, umożliwienia automatycznego przełączenia źródeł zasilania systemu, w tym wykorzystania wody zgromadzonej w zbiorniku retencyjnym. **Wszystkie te działania umożliwią szybsze reagowanie na stan pogorszonej jakości wody surowej**, a także zapewnią mieszkańcom korzystanie z zasobów czystej wody w sytuacji potencjalnego zagrożenia. Wszystkie działania prowadzone są w uzgodnieniu z władzami Gminy oraz ze służbami Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Więcej szczegółów dotyczących omawianych zdarzeń, w tym przyczyn i prowadzonych działań naprawczych, a także zaleceń dla Spółki Wodociągowej w Wilkowicach, zostanie przekazanych podczas prezentacji w trakcie sesji Rady Gminy.

Dr Krzysztof Filipek
Zdjęcie: Magdalena Dyrda